

De Vriendenkring

Maandblad van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)

website: www.Quakers.nu; 89e jaargang nr. 3, maart 2018 .

Eén van de thema's van de loopmeditatie op de retraite

Abonnementsprijs:

Nederland	€25,00 per jaar
Europa	€35,00 per jaar
Wereldwijd	€35,00 per jaar
Email abonnement (PDF)	€5,00 per jaar

deze Vriendenkring is gedrukt op milieuvriendelijk papier met deze drie certificaten

Nieuwe bankrekening: (IBAN) **NL65 TRIO 0212 3772 64** t.n.v. Religieus Genootschap der Vrienden Quakers te Amsterdam met vermelding van 'Abonnement De Vriendenkring'. Voor buitenland: (BIC) TRIONL2U

Nieuwe abonnees, adreswijzigingen en betalingen email:

vriendenkringredactie@gmail.com

Redactieleden:

Eindredactie: Sytse Tjallingii, Van Nispensingel 5, 8016 LM, Zwolle, tel. 038-4608461/06-40030923, email: vriendenkringredactie@gmail.com,

Schrijver: Hylkia Nieuwerth

Redactielid/leden: vacatures

Correctie: Hylkia, Corien van Garderen en Frieda Oudakker

Voor abonnees met gezichts- of leesproblemen was er een gesproken versie van De Vriendenkring. Als je hier behoefte aan hebt neem dan contact op met de redactie.

Kopij voor De Vriendenkring is heel erg welkom voor de 15^e van iedere maand! (tenzij anders afgesproken).

De Vriendenkring staat in kleur op de website, waar je nog een schat aan aanvullende en actuele informatie over de Quakers vindt. Bezoek daarom geregeld de Quaker website: www.Quakers.nu (je wordt doorgeschakeld naar het blog waar ook de Vriendenkringen staan)

In dit nummer:

Van de redactie.....	4
Ik ben zó bewogen	5
De helpers helpen.....	6
In donkere tijden leven , 2e deel	8
Verbinding in stilte.....	12
Het Quaker Hulpfonds steunt Rwanda HIPP	14
Brief uit Vukovar	17
God is stilte	19
Kan Quakerisme overleven?	21
Met Bach naar de quaker retraite	25
Tijd voor waarheid	26
Opa's onvoorwaardelijke liefde.....	29
Oproep Herdenking Hiroshima 2018 : Geen nieuwe kernwapens	30
Oikocredit: beleggen in rechtvaardigheid	32
Quaker UN Zomer school 2018	34
Europese Jonge Vrienden (EMEYF) Spring Gathering 2018	35
Stop fuelling war	36
Vastentijd,	38
Mens en aarde	40
Actie voor een betere wereld.....	41
Vrienden in het hele land	42
Waar zijn Quakerbijeenkomsten?	43
Beelden van de Quakerretraite	44

Van de redactie

Na de Quaker retraite is er een mooie tijd van bezinning en vooruitkijken. Bij bezinning is het van grote waarde om in de stilte de diepte van het leven te ervaren. Bij de loopmeditatie die we tijdens de retraite deden in ons gastenverblijf van de St. Willibrord abdij was het advies om irritatie te laten wegvloeien en weer terug te gaan naar het pasje voor pasje lopen. Hoe mooi was het om te beginnen met de grote teen van mijn rechter voet aan te spannen, contact met de grond voelen, dan de andere tenen neer te zetten. De bal van de voet zowel links bij mijn grote teen als rechts bij mijn kleine teen geven mij zo'n grote stabiliteit dat ik met gemak op dit rechter been kan staan, mooi in evenwicht. Ondertussen heb ik mijn linkervoet opgetild en langzaam naar voren gebracht. Door bij het neerkomen van de grote teen van mijn linker voet het gewicht te verplaatsen naar links voel ik de soepele swing die mijn lichaam er bij maakt. Wat een wonder toch zo'n soepel lichaam! Alle spieren en botten op elkaar afgestemd, ik hoef alleen de taal van mijn lijf maar te volgen. Mijn ervaring was juist het bewust voelen van alle spieren in mijn voeten en daardoor alle gedachten in het hier en nu brengen, wat een rust wat een heerlijke stille heelheid! Ik had niet gezien hoeveel mensen er achter mij werden opgehouden, door mij. Ik was volledig gefocust op mijn eigen innerlijk proces. Door de stopplaatsen op de route lieten we belangrijke Quaker-waarden tot ons doordringen. Ze geven ons leven betekenis en ook dat van het leven op aarde. Op de voorkant- en achterkant van deze Vriendenkring vind je enkele van deze waarden, fraai vorm gegeven door Erik Dries.

Deze waarden vind je ook terug in het artikel van Donald McCormick uit het Amerikaanse Quakerblad Friends Journal. Het is ook voor ons zeer actueel. Het maakt duidelijk hoezeer een levende gemeenschap een gemeenschappelijke visie nodig heeft. Deze visie moet voor ons als Quakers voortkomen uit de verbinding van de ervaring van de stilte met de actie om de waarheid te verkondigen over het onrecht wat we onze medemensen en de planeet aandoen. In de donkere tijden van toenemende wapenverkopen en vergroting van de kloof tussen arm en rijk hebben we juist deze verbinding zo nodig. Samen kunnen we onze inzet en geestkracht bundelen om onze inspanning om er een betere wereld van te maken, kracht te geven.

Veel inspiratie in deze Vriendenkring toegewenst om je in te zetten voor jezelf, de mensen in je directe omgeving en de mensen daarbuiten!

Sytse Tjallingii (redacteur)

Ik ben zó bewogen

Wil Bisschop gemaakt tijdens de retraite in Doetinchem, 4 februari 2018

Ik ben zó bewogen dat ik er stil van ben.

Really moved.

*Om' en omme ben ik geroerd,
heen en weer geslingerd in het onbekende.*

Ik heb mijzelf gewogen en bewogen.

Geen strijd meer, nee, niet meer...

*... ik werd aangeraakt. Golven van...
ja, van wàt eigenlijk, droegen mij.*

*Geroerd, geraakt en ontroerd geraakt
ben ik.*

Ik ben in stilte, stilte is in mij.

Zo ook Die altijd was en is en altijd zal zijn.

*Geleidelijk aan word ik gevoeliger,
ontvankelijker in de stilte.*

*Een flauw vermoeden,
schuchter als de ochtendschemering,
ontwaakt, neemt toe in kracht.*

*Door te luisteren naar innerlijke leiding
ontkiemt een innerlijk weten
van heel en heil,
van zon en zaligheid,
van goud en goed en god.*

De helpers helpen.

Helping the Helpers

Door Kate McNally, vert. Peter van Leeuwen

Dit is het QCEA-project om vrijwilligers te ondersteunen die met vluchtelingen werken. Het helpen van migranten en vluchtelingen wordt na verloop van tijd steeds zwaarder. Vrijwilligers ervaren vaak symptomen van secundaire of plaatsvervangende trauma's bij het werken met mensen die waren blootgesteld aan geweld en uitbuiting. Bij zo'n plaatsvervangend trauma zijn er symptomen zoals depressie, geïsoleerd raken, zich emotioneel afsluiten, slaapstoornissen en concentratieproblemen.

Voor meer informatie over plaatsvervangend of secundair trauma, zie 'De Vriendenkring van februari 2017 - blz. 21 (op de website quakers.nu). of lees in 'Around Europe nr. 370 op qcea.org.

Hoe houdt de helper het vol om deze zwaar getraumatiseerde vluchtelingen te helpen?

Ons Quakerteam in Brussel werkt inmiddels samen met een groep Quaker psychotherapeuten die getraind werden in traumabehandeling om een project te ontwikkelen: In de psychologische behoeften te voorzien van vrijwilligers die vluchtelingen en migranten bijstaan; hen in staat te stellen de langetermijneffecten van secundair trauma te vermijden.

Deelnemers zullen mensen zijn die een reeks diensten aanbieden aan migranten in heel Europa. Het doel van het project is om deelnemers vaardigheden te geven die hen in staat stellen niet alleen hun eigen trauma aan te pakken, maar ook om hertraumatisering te voorkomen. Een tweede doel van het project is, dat deelnemers anderen gaan trainen om hun trauma aan te pakken, waarmee een netwerk van opgeleide personen ontstaat, die elkaar kunnen ondersteunen in voortdurende service.

Het is belangrijk op te merken, dat dit geen project is om lekertherapeuten te trainen. Het is eerder een ondersteuningsprogramma dat is ontworpen om psychosociale vaardigheden te ontwikkelen die zijn gericht op zelfzorg en wederzijdse ondersteuning. Het project brengt de deelnemers en organisatoren drie maal bijeen voor persoonlijke ontmoetingen in intensieve sessies. Tussen deze bijeenkomsten zullen de deelnemers op afstand werken met de organisatoren en met elkaar.

Organisatoren van 'Helping the Helpers' doneren hun tijd om dit project te ontwikkelen en af te leveren. Maar de kosten van het runnen van de drie instituten en het online toezicht zullen relatief hoog zijn. We zijn momenteel op zoek naar mogelijke financieringsbronnen voor het project.

Wil je meer informatie, of heb je mogelijk belangstelling om een van de deelnemers te sponsoren, neem dan contact op met kate.mcnally@qcea.org

Helping the helpers ondersteunt helpers om het vol te houden en voor zichzelf te zorgen

In donkere tijden leven, 2e deel

Uit: Pendle Hill Pamphlet 'Living in Dark Times' 2017,
door Rex Ambler. samenvatting en vertaling Nel Bennema

Denk aan de Eenheid

Nederigheid is nog maar het begin van de eerste fase van een proces waarin we leren positief en hoopvol met de wereld om te gaan.

We maken ons graag voorstellingen van de wereld die we kunnen hanteren en die geruststellend zijn, voor onszelf en voor anderen aanvaardbaar.

Wanneer dingen radicaal veranderen raken we in verwarring en maken ons zorgen. Wat gebeurt er als we daarmee te maken krijgen? Wanneer we onze inzichten aanpassen aan wat er werkelijk gebeurt, gaan we de wereld zien als een heel duistere plaats. Het kan ons angstig maken. Dat ontdekte ik enkele jaren geleden na vele meditaties en contacten met Vrienden. Ik had o.a. gedacht dat de wereld “daarbuiten” was, wachtend om te worden veranderd en opnieuw ingericht door waarnemers zoals ik.

Na de TV beelden van de Twin Towers op 11 september was ik niet alleen ontzet over wat er gebeurd was maar ook over de reacties daarop. Bij het mediteren over de situatie: ‘wat is hier aan de hand?’ leerde ik twee dingen: ik beschuldig Westerse leiders voor het demoniseren van Moslims,

Interreligieuze dialoog in Antwerpen

maar daarmee demoniseer ik op mijn beurt weer de Westerse leiders die de aanslag beschouwen als een oorlogsverklaring die een tegenaanval vereist, een “War on Terror”. En verder: ik zie de situatie als iets buiten mij, onafhankelijk van mijzelf, waarop ik eventueel op mijn geringe manier invloed zou kunnen hebben.

Protesteren? Een artikel schrijven? Een Christelijk-Islamitische dialoog opzetten? Maar ik zag in dat dit conflict niet buiten mijzelf plaatsvindt: ik maak er deel van uit. Wij staan niet buiten de wereld. Wij **zijn** de wereld.

Ik projecteer op deze leiders aspecten van mijzelf die ik niet goed vind. Enkele woorden van George Fox schoten me te binnen:

“Ik kon zien wat zij deden, deze priesters en hun mensen, toen zij de Schriften lazen en (heftig) Kain, Ezau, Judas en andere slechte mensen uit het verleden van de Heilige Schriften veroordeelden. Zij slaagden er niet in om de eigenschappen van Kain, Ezau, Judas en de anderen in zichzelf te zien.

Zij zeiden dat “zij, zij, zij” de slechte mensen waren, en betrokken dat niet op zichzelf. Maar toen, geholpen door het licht en de geest der waarheid, sommigen van hen zichzelf herkenden, kwamen zij ertoe te zeggen “Ik, Ik, Ik, ben het die Ismael, Ezau, e.d. is geweest.”

En toen onderzocht ik mijzelf en zag in mijzelf wat ik vond in George Bush, Tony Blair en de anderen die aanzetten tot oorlog in het Midden Oosten. Ik erkende dat ik deel uitmaakte van het grote geheel. Toen ik mijn kleine aandeel in de donkere wegen van de wereld ontdekte, dat ik deel was van het probleem, voelde ik me eerder bevestigd dan veroordeeld. De wereld zit niet goed in elkaar en ik ook niet. De andere kant van deze moeilijke waarheid is dat de wereld één grote, creatieve, voortgaande gebeurtenis is en dat wij daar allemaal deel van uitmaken. Ongeacht onze situatie zijn wij allen verantwoordelijk. Wat wordt er van ons verwacht? Niets meer dan de hulp die van ons gevraagd wordt, waar we ook zijn. Bij al het lijden in de wereld zijn we altijd in staat om te helpen, deel te zijn van het genezende, verzoenende proces waaraan reeds wordt gewerkt. Dat is de diepere werkelijkheid, de verborgen eenheid, onder de conflicten en verwarringen van de wereld.

De werkelijke strijd is een spirituele, niet een politieke. Zelfs in deze donkere tijden, zelfs op het wereldtoneel, gaat het erom, de eenheid voor ogen te houden, zoals de eerste Quakers zeiden, en de eenheid vast te houden tegen elke ontkenning en onderdrukking in.

Vertrouw het Licht.

William Penn adviseerde om te “stoppen en een stapje opzij te zetten” om in contact te komen met de werkelijkheid. Een soort terugtrekken, maar met het directe resultaat dat we ons niet geïsoleerd voelen. Een ander advies van Penn is: “ware vroomheid zet de mensen niet buiten de wereld, maar stelt hen in staat er beter in te leven en roept inspanningen op om deze te herstellen”. We zien nu helderder en voelen daarmee dieper onze verbinding. Het is niet alleen maar een gekkenhuis; het is een wereld die het besef van zichzelf heeft verloren. In werkelijkheid is het een opmerkelijke schepping van ‘leven’ en ‘zijn’, waarvan we deel uitmaken. We kunnen haar dus koesteren en liefhebben en dat zullen we.

We zien nu onszelf als deel van de wereld, een met deze wereld en erdoor omarmd en omarmd door de God die achter deze hele opmerkelijke gebeurtenis, deze wereld, staat.

Alles wat we nu moeten doen is volgens deze waarheid ‘te leven’. Wat we precies zullen doen hangt natuurlijk af van wat we voor ons zien, onze eigen situatie en wat wij daarbij voelen. Reageren op de noden van de wereld zoals we deze zelf ervaren. Dat is iets wat we **kunnen** doen. Leven in reactie op de wereld zoals jij die ervaart, zal waarschijnlijk mensen meer helpen dan leven volgens een idee over de wereld. Als je leeft volgens het inzicht dat je één bent met de mensen die je ontmoet zal je voor hen voelen en om hen geven, en andere mensen zullen dat opmerken en daardoor bewogen worden.

Getuigenis is getuigen van de werkelijkheid, in het bijzonder van de realiteit van ons leven als mensen. Het is niet getuigen van waarden of idealen, hoewel wij dat soms denken. Maar het punt van het Quaker getuigenis is, dat door van daaruit te leven op een bepaalde manier mensen door ons in

If we look carefully at the people and movements of people that are causing such damage in the world today, we can see the same thing. People are acting out of ignorance and fear. They are not being truly themselves; they are living a false idea of themselves. They need, as we all need, to wake up and see what they're doing and who they really are.

staat gesteld worden om te zien hoe zij zelf leven: vrede stichten is handelen in de bestaande situatie, hoe mensen in werkelijkheid zich tot elkaar verhouden.

De eerste Quakers hadden niet het idee dat zij de wereld zouden kunnen verbeteren met grote plannen, of campagnes of door te lobbyen, hoewel zij dat soms toch wel deden, maar door te leven op een manier waardoor mensen zouden worden bewogen. Mensen zouden zich in hen kunnen herkennen, hoe ook zij kunnen leven, hoe mensen meer menselijk kunnen worden.

De eerste Quakers konden vertellen dat de mannen en vrouwen die zij tegenkwamen ook het Licht van God in zichzelf zouden kunnen ervaren dat hun leven zou kunnen veranderen. Zij waren geen slechte mensen, zij waren mensen die slechte dingen deden misschien, maar alleen omdat ze zich niet echt bewust waren van zichzelf en hun wereld, en het gevoel hadden dat zij anderen moesten vernietigen om zichzelf te redden.

Vandaag de dag zien wij dezelfde dingen. Mensen handelen uit onwetendheid en angst. Zij zijn niet wezenlijk zich zelf; ze leven vanuit een vals zelfbeeld. Zij moeten zich bewust gemaakt worden van wat zij aan het doen zijn en wie zij werkelijk zijn.

Wanneer wij ten volle en dapper vanuit ons getuigenis leven zou dat hen kunnen helpen om zich dat te realiseren. We kunnen daarvan niet zeker zijn, natuurlijk; we kunnen slechts vertrouwen dat wat ons tot inzicht van de werkelijkheid heeft gebracht in stilte bij hen aan het werk is.

En er zijn niet veel tastbare resultaten die getuigen van onze radicale benadering. We moeten vertrouwen op onze eigen ervaring en die van onze Vrienden. Dat is inderdaad waarvoor ons Genootschap der Vrienden er is: deze inzichten en zorgen, die wij hebben gekregen van het Licht in ons allen, samenbrengen opdat wij werkelijk de realiteit van de wereld waarin we leven kennen en hoe we een “beter leven” daarin zouden kunnen leiden.

Onze manier van leven gaat wellicht dwars in tegen een maatschappij die denkt de wereld te kunnen begrijpen door ideeën en ideologieën en deze op die basis wil beheersen. Juist deze poging om de wereld de baas te zijn en te beheersen is zeker een van de krachten in onze wereld die de angst en onzekerheid en woede oproepen die zich nu doen voelen.

Misschien zal ons getuigenis mensen helpen om zich dit te realiseren. Wij moeten dapper zijn om waarachtig en eerlijk in zo'n wereld te leven. Wij moeten nederig, trouw en stoutmoedig zijn.

(In een Nawoord heeft Rex Ambler nog enkele gedachten uit zijn toespraak verder uitgewerkt. Ook zijn er enkele discussievragen aan toegevoegd.)

Verbinding in stilte

door Marlies Tjallingii

Vandaag ga ik met de trein van
Zwolle naar Nijmegen.
Ik loop het perron op
De trein staat er al.
Kiezen tussen een stilte coupé of
een praat coupé

Toch maar een praat coupé!
Waar kan mijn fiets staan?
Daar? Nee, toch maar dichterbij
waar ik zit.

Onder de stoelen die met de rugkant
naar elkaar toe staan.
Mooi plek voor mijn vouwfiets
Praat coupé!

Links naast me zit een man aan de overkant van het gangpad
Hij telefoneert.

Een 'uitgebreid' gesprek voor zijn werk.
Tegenover me, een bank ertussen.

Een man die instructies geeft over een apparaat met
knopjes die je zou moeten indrukken!

Twee gesprekken.

Geen tweegesprek, maar een 'vijfgesprek'!

Zonder mijn input als de vijfde deelnemer.

Ik besluit: toch maar naar de stilte coupé te gaan.

Jas aan, fiets mee, ik verhuis.

Er zitten een man en een vrouw.

Toeristen? Ze praten gezellig.

Ik zeg met gebaren "Dit is een stilte coupé."

De vrouw verontschuldigt zich in stilte.

Ze leest een klein boekje met Chinese letters!

Het is stil naast me.

Jammer, ik had graag een gesprek gevoerd.

In gedachten maak ik verbinding.

De vrouw voelt als liefdevol.

Ik voel mezelf ook liefdevol.

De zon schijnt onhandig in onze gezichten.

Ze zit achter de mouw van haar jas.
Ik ga tegenover haar zitten.
Naast de man.
Gebarend: 'de zon schijnt in mijn gezicht.'
Zij gebaart: ik zit achter mijn jas.
Ik maak me klaar om uit te stappen.
Ze steekt haar hand uit.

Ik geef haar mijn hand.

Ik wil zacht vragen waar ze vandaan
komt en buig me naar haar toe.
Ze begrijpt niet wat ik zeg, maar geeft
me een zoen.
Die beantwoord ik graag.
Wat een mooie uitwisseling.
Met een warm gevoel stap ik uit in Nijmegen!

In stilte verbonden

Beste Vrienden,
We willen graag met jullie delen dat Janelle is bevallen van een wolk van een zoon. Willem Isaak Thiessen van Esch werd geboren op dinsdag 20 februari. We zijn intens dankbaar en beginnen met grote vreugde aan ons nieuwe leven als een gezinnetje.
Vrede en zegen,

Laurens Thiessen van Esch, lid van de Midden en Zuid Nederlandse Maandvergadering, wonend in Winnipeg, Canada.

Het Quaker Hulpfonds steunt Rwanda HIPP

vertaling Els Ramaker

Context

De jeugd in Rwanda groeit op in een samenleving die nog steeds lijdt onder de genocide van 1994, met volwassenen die moeite hebben in het reïne te komen met het verleden. Jongeren en jong volwassenen moeten proberen hun plaats in de samenleving te vinden en manieren te bedenken om een vredescultuur te bouwen voor hun generatie. Jongerenleiders spreken van een generatiekloof. Zij constateren een aantal uitgesproken uitdagingen voor de jeugd. Degenen die geboren zijn na 1995, vormen de eerste generatie volgend op de genocide, die het hele land schokte. Deze generatie heeft verrassend weinig mogelijkheden gehad om er iets van te leren of de oorzaken van deze tragedie te begrijpen. Op school hebben ze een heleboel theoretische uitleg gekregen, maar weinig praktische middelen om een conflict te transformeren en voor vredesopbouw.

HIPP (Help Increase the Peace Project)

HIPP is een methode voor vredesonderwijs speciaal te gebruiken door jongeren. Het is een aangepaste versie van AVP

(Alternatives to Violence Project). Het is ontwikkeld door AFSC (American Friends Service Committee) en is recent gebruikt in verschillende gebieden bij schoolbemiddeling projecten, jongerenleiderschap programma's, anti-racisme initiatieven, dialogen tussen verschillende culturen en meer.

HIPP is een op ervaring beruste manier van leren met een geweldloze filosofische basis. Door het zelfbeeld te versterken, communicatie en samenwerking, ontdekten de deelnemers hun eigen potentie om conflicten geweldloos te beïnvloeden en te transformeren.

Door HIPP ontdekken jongeren hun eigen weg in het leven en hun mogelijkheden om een constructieve keuze te maken, op actie en reactiepatronen te kunnen reflecteren en hun kunnen als leiders te ontwikkelen. De methode benadrukt fundamentele relationele behoeftes zoals gemeenschappelijkheid, vertrouwen, dialoog en zelfonderzoek.

HIPP een initiatief van Evangelical Friends Church Rwanda (EFCR)

De EFCR, heeft 50 lokale Quaker Kerken, met meer dan 6,000 leden.

Rwanda heeft 12 miljoen inwoners.

EFCR startte in antwoord op de genocide en de sociale en psychologische problemen in 2015 een onderzoek naar de mogelijke manieren tot actievere vredesprogramma's in hun jongerengroepen op op hun scholen. Er werden proefworkshops gehouden, met positieve feedback en in 2016 zijn er workshops gehouden in 4 Kwartaalvergaderingen, met basis zowel als gevorderden workshops.

57 jongeren en jong volwassenen namen deel aan het voortgezette niveau. Een meerderheid daarvan heeft interesse getoond om als facilitators in de praktijk te willen werken en is klaar om aan de slag te gaan. Het doel is om in 2017 15 workshops te houden, als er genoeg financiële steun wordt gevonden.

Budget

Quaker Service Noorwegen (QSN, via NORAD - the Norwegian Agency for Development) heeft 4.000 dollar toegezegd voor dit project. Dat is ongeveer een derde van het begrote budget voor 2017. Zowel QSN als FCR

zoeken individuele donors en groepen die dit project graag verwezenlijkt zien in Rwanda en financieel willen steunen.

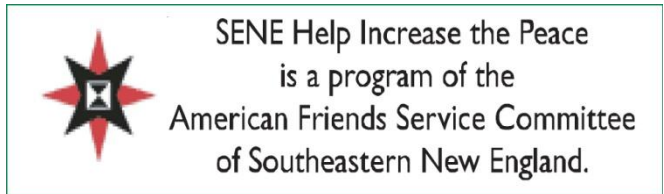
Het budget is hoofdzakelijk voor de kosten van de workshops (maaltijden, transport en soms accommodatie) en de coördinatie van de workshops.

De HIPP handleiding is in 2016 vertaald naar de Kinyarwanda taal, zodat het materiaal goed toegankelijk is en klaar voor gebruik.

Lokale meetings bieden ruimtes en andere logistieke assistentie aan.

Achtergrondinformatie over Evangelical Friends Church Rwanda

is een klein kerkgenootschap met een groot bereik (outreach) en is speciaal betrokken bij vredesopvoeding en vredesonderwijs op scholen. De kerk heeft bewust gekozen voor een etnisch inclusief leiderschap met zowel Hutu als Tutsi leerkrachten, model gevend aan hun visie van Rwanda als vreedzame, multi-etnische samenleving.

Kort na de genocide in 1944, zette EFCR een vredes- en ontwikkelingsprogramma op, Friends Peace House genoemd, dat tegenwoordig AVP projecten, jongerenberoepsopleidingen en opleidingen duurzame landbouw runt. De HIPP workshops voor jongeren worden georganiseerd in samenwerking met Friends Peace House.

Evangelical Friends Church Rwanda is onderdeel van het Change Agents Peace Programme (CAP), een Afrikaanse afdeling van Quaker vredesactivisme al 18 jaar lang gesteund door Quaker Service Norway. Friends Church Rwanda is ook onderdeel van het African Quaker Peace Network.

Brief uit Vukovar

door Charles Tauber, dec 2017

Lieve vrienden,

Ik wil jullie het beste voor het komende jaar wensen. Ik wilde jullie ook heel erg bedanken voor alles wat jullie dit jaar en de afgelopen jaren voor ons hebben gedaan.

Hier volgt een kort overzicht van wat we nu doen. Ik zal de komende maanden een veel uitgebreider en formeler verslag schrijven.

In sommige opzichten zijn we helaas uniek in wat we doen. We zouden graag zien dat nog veel meer mensen en groepen dit werk op zich nemen, wat wij van vitaal belang achten.

Ten eerste blijven we, wat Kroatië betreft, de enige groep in het oosten van het land die zonder kosten en zonder geneesmiddelen psychologische hulp bieden. Ondanks het feit dat er 22 en een half jaar zijn verstreken sinds het einde van de oorlogen, zijn er veel mensen nog steeds erg getraumatiseerd. We blijven op verschillende plaatsen samenwerken met klanten en groepen. Deze week hebben we twee nieuwe klanten erbij gekregen.

In januari starten we een groep in een dorp dat voornamelijk uit Roma bestaat. Lokale en nationale professionals negeren de problematiek en gebruiken alleen medicijnen om mensen te behandelen. Verder hebben we nu te maken met de naoorlogse generatie, die de trauma's van de vorige generatie weer meemaakt. Er moet dus nog heel wat werk worden verzet. Ook in Kroatië werken we met twee groepen familieleden in Split en Dubrovnik van mensen die een psychiatrische diagnose hebben. Zij vertellen ons dat wij de enige ondersteuning zijn die ze hebben. We werken elektronisch met hen samen. Afgelopen jaar reisde ik in juni naar deze plaatsen en ergens in het voorjaar of de zomer zal ik weer die kant op gaan. Terwijl ik graag van de schoonheid van de Adriatische Zee wilde genieten, werkte ik de hele tijd dat ik daar was.

De situatie met asielzoekers is nu een grote prioriteit voor ons geworden. Ik denk dat je weet dat mijn vader en zijn familie en mijn moeders familie ongeveer 100 jaar geleden vluchtelingen waren. Ik heb dus een sterke identificatie met deze mensen. Het is frustrerend, omdat de regeringen niet willen dat niet-gouvernementele organisaties dat doen. Ik ga elke week naar Belgrado en naar Novi Sad om met hen en met de mensen die hen helpen te werken. Op dit moment werken we samen met het Novi Sad Humanitarian Center en met Miksa House in Belgrado en proberen we voortdurend onze contacten te vergroten om meer te doen. Ik ben lid van het Global Psychosocial Network of Psychologists for Social Responsibility en we proberen met hen ook samen te werken. We zijn lid geworden van

de Europese Migratieforum en proberen onze contacten met andere groepen te vergroten.

We willen ook graag werken aan de integratie van asielzoekers in de ontvangende gemeenschappen en culturen. De verhalen

die we van mensen horen zijn vreselijk. Ze hebben problemen die je van hen zou verwachten: zelfmoord en zelfbeschadiging. Ze kunnen nergens heen. Wanneer ze over de grens proberen te komen, duwt de politie ze terug, en velen raken gewond en sommigen gaan dood. Onlangs werd een zesjarig meisje overreden door een trein net binnen Kroatië. Veel mensen, zo niet de meesten, hebben familieleden in hun eigen regio verloren. Er zijn veel jongeren die helemaal alleen zijn.

Iets anders wat we doen, is het schrijven van een online cursus voor getraumatiseerde mensen. Ze kunnen die in hun eigen tempo volgen. De cursus is voor deze mensen zelf en voor degenen die met hen werken. We hebben dit najaar wat betreft de inhoud enige vooruitgang geboekt. We hebben de eerste unit afgerond, die op de relatie cliënt-counsellor en zelfzorg staat. We hebben een eerste versie gemaakt van de tweede eenheid, die is gebaseerd op inter-persoonlijke en groepscommunicatie. We werken aan een eerste versie van de derde eenheid, die betrekking heeft op psychologie en counseling.

We werken dus zeven dagen per week en hebben het erg druk.

Wat ons betreft, het gaat ons redelijk goed. Ik word 65 op de 28e februari. Mijn laatste lichamelijk onderzoek heeft aangetoond dat ik in de beste gezondheid verkeer sinds enige jaren. Ik heb een aanzienlijke hoeveelheid gewicht verloren en dat heeft mijn hart en andere lichaamsfuncties geholpen. Dit najaar had ik de tweede cataractoperatie, die nog steeds langzaam maar redelijk geneest.

Mijn medewerkster Sandra, heeft twee zonen die het goed doen op de universiteit.

Nogmaals, heel veel dank voor je steun in de loop van de jaren.

Met Vriendengroet

God is stilte

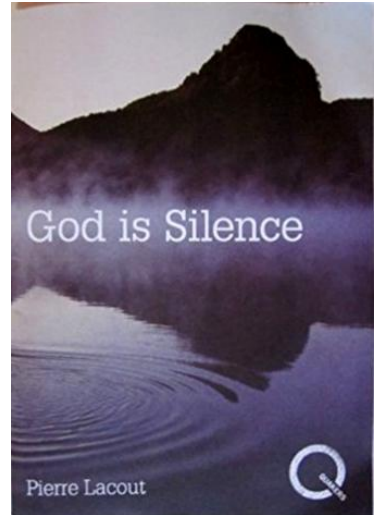
Gesprekskring Bennekom en omstreken, door Joke Hofman en Pieter Ketner

Sinds oktober 2017 hebben wij met ongeveer 7 Quakers een tweewekelijkse gesprekskring op dinsdagmiddag bij één van ons thuis in Bennekom of Wageningen. Om de beurt draagt iemand een onderwerp aan en van te voren krijgen we er info over, zodat ieder zich kan voorbereiden.

Vier onderwerpen die we hebben besproken: Delen uit het boekje: 'God is stilte' van Pierre Lacout.

“De stilte verwezenlijkt gelijkheid in het eerbiedig wachten. Voorrechten worden voorgoed afgeschaft. Als er al iemand bevoorrecht wordt, is het de nederigste en meest ontvankelijke.” (blz. 4)

“Diepe stilte is de voorwaarde voor religieuze ervaring. In deze diepe stilte is er een diepere Stilte, die de religieuze ervaring is in haar zuiverste vorm.....De rijkste woorden zijn dan de simpelste woorden, de stilste woorden: aanwezigheid, innerlijk licht, liefde, leven.” (blz. 5)

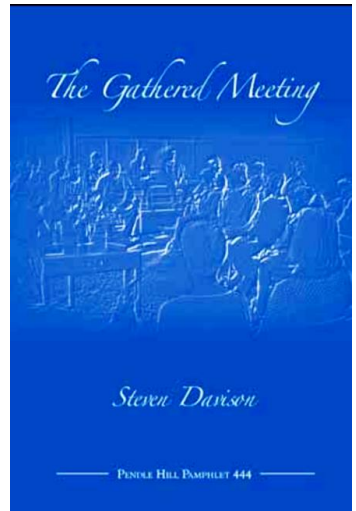

The Gathered Meeting, geschreven door Steven Davison, 2017. Pendle Hill Pamphlet 444.

“In de gathered meeting ervaren we het directe contact met God. Maar hoe weten we dat het de Geest van God is en niet een andere geest? Mattheus 7 zegt: je herkent het aan de vruchten. Dus als het je geloof heeft verdiept, het de liefde in de harten heeft vergroot, dan weet je dat het de Geest van God is.

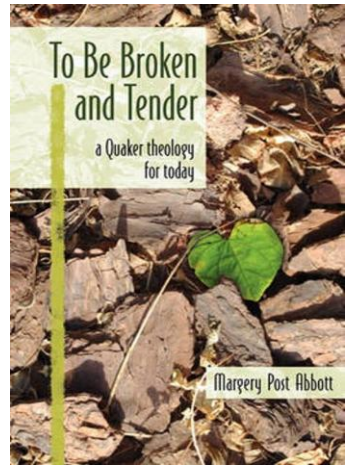
“En moeten alle aanwezigen die ervaring hebben? Nee, want “waar 2 of 3 in Mijn naam tezamen zijn..” (blz. 9)

“En is het een ervaring die je hele ziel transformeert op een heftige manier (quake) ? Soms wel, maar meestal is het een gevoel van eenvoudige en diepe vrede. Er is een gedeeld gevoel van Aanwezigheid en van vreugde.”

“In the gathered meeting worden we opgetild, veranderd en als we om ons heen kijken, zien we dat dat bij de anderen ook is gebeurd. We voelen ons verbonden, één”.(Blz.11)

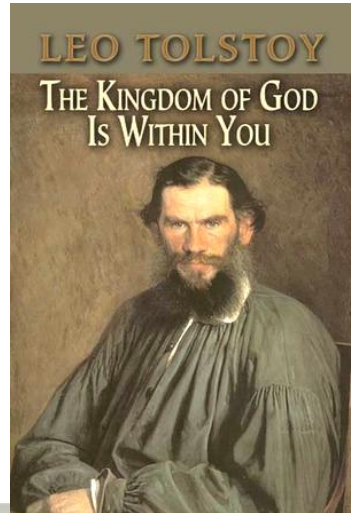
Namen van God (Names of God) uit: *To Be Broken and Tender, a theology for today*, by Margery Post Abbott, 2010, pg. 37-40; *“Een grote uitdaging in de wereld van vandaag is het erkennen en respecteren van zulke blijkbaar nogal uiteenlopende gezichtspunten. Aandachtig luisteren naar elkaar opent de mogelijkheid om te veranderen en in die verandering de waarheid te leren kennen in woorden die aanvankelijk vreemd, hardvochtig of zelfs bedreigend lijken”.*

L.Tolstoy, 1893/1894 Tekst uit: *The Kingdom of God is within.*

“Wie gelooft in de leer van de kerk betreffende het samengaan van oorlogvoering en doodstraf met Christendom kan niet geloven in de broederschap van alle mensen”.

We ervaren het als een verrijking om ook doordeeweeks samen te zijn en met elkaar van gedachten te kunnen wisselen over zaken die ons bezig houden.

Gesprekskring Bennekom en omstreken

Kan Quakerisme overleven?

door Donald W. McCormick, Friends Journal (1-2-2018)
samenvatting en vertaling. Erik Dries.

'Hoe kunnen wij de waarheid zeggen tegen anderen, als we zelf de waarheid ontkennen? Ik vrees dat we een waarheid ontkennen die het voortbestaan van Quakerisme bedreigt. Ledental is in veel jaarvergaderingen al decennia aan het dalen. Er zijn relatief weinig jonge leden en bezoekers, en veel (zo niet alle) maandvergaderingen bestaan vooral uit oudere babyboomers. Als zij weg zijn, zal er een plotse neergang komen in ledental – misschien zelfs een instorting – want er zullen onvoldoende jongeren zijn om hen te vervangen. Als het ledental doorgaat met dalen zal het Quakerisme in de US op den duur sterven.' ...
Vraag van Erik: denk jij dat dit ook opgaat voor Nederland?...

Donald McCormick

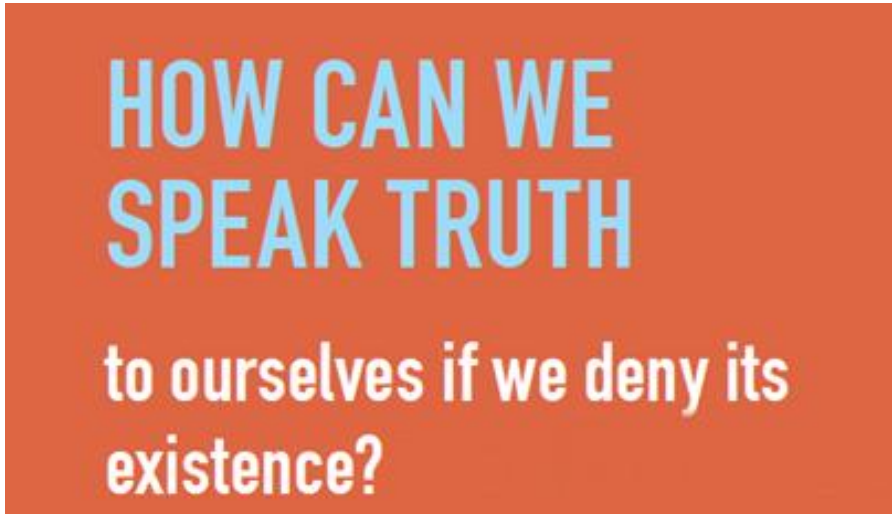

'Ik heb deze dynamiek eerder gezien. De afgelopen 40 jaar ben ik lid geweest van organisaties en heb gezien dat zij hoge idealen hadden en goed werk deden, maar die gefocust waren op interne dynamiek en weinig aandacht hadden voor de bedreigingen van hun bestaan. Gevolg: ze hielden op te bestaan. Ik vrees dat onze jaar- en maandvergaderingen hetzelfde lot zullen ondergaan.'

'Ik realiseerde me dat mijn aanvankelijke diagnose verkeerd was: het is niet het gebrek aan outreachprogramma's; het is een probleem van motivatie. Steve Smith (voormalig schrijver van Pacific Yearly meeting, Erik) schreef me "het komt me voor dat de meeste Vrienden van Pacific Yearly Meeting een fatalistische houding hebben ontwikkeld en voor lief nemen dat het aantal leden zal blijven dalen'.

Vraag van Erik: Hoeveel heel andere verhalen hebben Nederlandse Quakers om niet in beweging te komen?

'Deze houding moet veranderen. We zullen veel actiever moeten zijn willen we blijven leven en bloeien.'

(Vert. Hoe kunnen we de waarheid verkondigen als we het bestaan ervan ontkennen?)

'Actief worden begint met het erkennen van het probleem.'

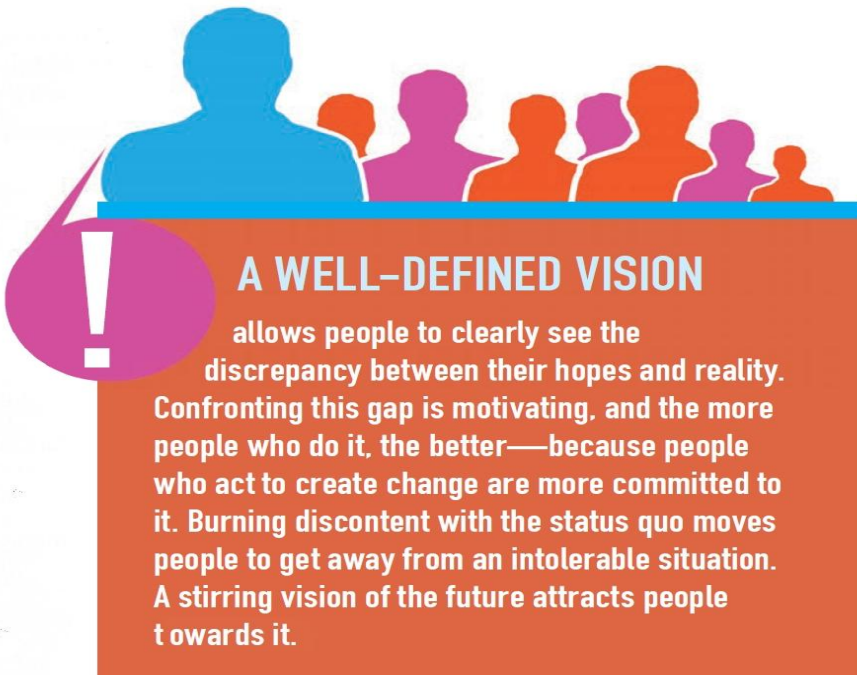
'Doel van een open discussie is om los te komen van passiviteit en om onvrede met de huidige situatie te vergroten. Dit kan conflict veroorzaken, maar onvrede is de brandstof voor een verandering in organisaties. Zonder ontvredenheid en een gevoel van urgentie zullen mensen niet in beweging komen.'

'En daarnaast moet er een toekomstvisie zijn en moet er een weg getoond worden om daar te komen.'

'Zonder een duidelijk doel die een toekomstvisie geeft, kan de energie die in een verandering wordt gestoken uiteenvallen in een mengelmoes van

losse programma's, die elkaar tegenwerken en nergens toe leiden. In 'the vision thing' van schrijver Todd Jick wordt gemeld dat een visie 'duidelijk, beknopt en eenvoudig te begrijpen' is. Dit is makkelijk te onthouden, opwindend, inspirerend, uitdagend, stabiel maar flexibel. Het is invoerbaar en hanteerbaar'

'Bestaat er zo'n inspirerende toekomstvisie voor het Quakerisme? Als die er is, heb ik hem nog niet gevonden. En dat is een probleem, want een visie moet breed gedragen worden door Quakers als het mensen wil kunnen motiveren om te veranderen. Het moet steeds "versterkt worden door woorden, symbolen en acties, want anders zal het gezien worden als tijdelijk en onoprecht.'

A WELL-DEFINED VISION
allows people to clearly see the discrepancy between their hopes and reality. Confronting this gap is motivating, and the more people who do it, the better—because people who act to create change are more committed to it. Burning discontent with the status quo moves people to get away from an intolerable situation. A stirring vision of the future attracts people towards it.

(Vert. Een goed gedefinieerde visie.... laat mensen heldere kloof tussen hoop en werkelijkheid zien. Met deze kloof confronteren motiveert, en hoe meer mensen dit doen hoe beter - want mensen die zich inzetten voor verandering zijn hiervoor meer betrokken. Brandende ontevredenheid met de status quo beweegt mensen om een onaanvaardbare situatie uit de weg te ruimen. Een bewogen visie op de toekomst trekt mensen er voor aan.

Hieronder mijn visie voor Quakerisme over vijf jaar:
In elke maandvergadering is een goede kinderopvang en zijn jongerenprogramma's. Tijdens de zondagse bijeenkomst zie je mensen van alle leeftijden. Sommige nieuwe gezichten zijn hier omdat leden of attenders

hen uitgenodigd hebben. Anderen zijn hier gekomen door de outreachprogramma's van de maandvergadering. Mensen vertellen nieuwkomers vooraf wat er gebeurt in de bijeenkomst en zij ervaren een betekenisvolle eerste wijdingsdienst. De plek van de bijeenkomst ziet er uit als een spiritueel huis dat bruist en groeit. Nieuwe mensen worden warm welkom geheten. Veel nieuwe mensen blijven komen omdat ze een spirituele vriendschap en intimiteit vinden in kleine groepjes. Mensen richten hun leven meer en meer op de geest – letten op ingevingen en handelen daarvoor. Dit leidt tot inspirerende vrede- en gerechtigheids activiteiten.'

'Een uitbarsting van (outreach/inreach, Erik)- activiteiten die weer overwaait, zal niet helpen. We hebben langdurige, doorgaande, stevige inspanning nodig op alle niveaus – lokaal, regionaal en nationaal. Halfslachtige maatregelen, zoals het invoegen van een workshop op een algemene vergadering, zal niets uithalen. Vasthoudende inzet is essentieel.'

'Ik benoem hier slechts de eerste stappen die nodig zijn om de richting van het Quakerisme te veranderen. Er zijn er meer. Kotter stelt voor dat er ook aandacht moet zijn voor het communiceren / uitdragen van de visie, anderen kracht geven zodat ze naar de visie kunnen handelen, korte termijn-overwinningen creëren, verbeteringen vasthouden, en nog meer verandering produceren. En nieuwe benaderingen onderdeel van de organisatie laten worden....'

En Donald McCormick eindigt met een hoopvol voorbeeld van de maandvergadering in Santa Monica, California.

Aan het eind van het artikel noemt hij artikelen, die alleen vanwege hun titel al interesse opwekken, ze gaan bijvoorbeeld over:

- Erbij horen - Quakers, lidmaatschap en de noodzaak om bekend te zijn
- Lidmaatschap en de generatiekloof

Met 'stop fuelling war', de club die de demonstraties in Parijs bij de wapenbeurs organiseert, heb ik een korte, indringende en verhelderende sessie gehad.

Samengevat:

Noem drie essentiële boodschappen die deze club wil uitdragen (individueel, en dan er drie gezamenlijk gedragen boodschappen van maken).

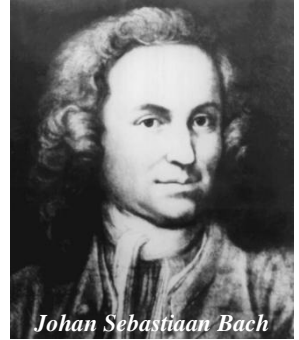
En dan: Noem vier activiteiten die mensen die mee willen doen, zouden kunnen ondernemen, (weer eerst individueel, om dan tot vier gezamenlijk gedragen acties te komen).

Boeiend!

Met Bach naar de quaker retraite

door Willem Fournée

Kort voor de quaker retraite attendeerde mijn vrouw mij op een prachtige uitvoering van Johan Sebastiaan Bach's orgelwerk (BWV 650). Het is een bewerking voor orgel van een aria met de titel: "Kommst du nun Jesu, vom Himmel herunter." Een wens die mij aan de Quakersamenkomst doet denken. In de stilte proberen wij immers ons open te stellen voor "De Aanwezigheid in ons midden". Een uitdrukking die verwijst naar de bijbeltekst: "Waar twee of drie in mijn naam bijeen zijn ben ik in hun midden" (Math 18 vers 20). George Fox heeft deze 'Aanwezigheid', die hij associeerde met Jezus, zeer direct ervaren. Hij werd daar zo diep door geraakt dat hij zijn hele leven heeft gewijd aan het uitdragen van de mogelijkheid voor ieder mens om direct met het goddelijke in contact te komen, zonder tussenkomst van geestelijke leiders, rituelen of wat dan ook.

In het orgelwerk klinken vier stemmen die op onnavolgbare wijze harmonisch door elkaar buitelen. Ze roepen bij mij het beeld op van de veelheid van stemmen die in mijzelf klinken. Ze willen mij allemaal in beweging zetten. Ik kan maar één weg tegelijk gaan. Dus ik moet kiezen. Maar welke weg? Daarom associeer ik dit razend moeilijk te spelen muziekstuk met mijn innerlijke weg, want bij het beluisteren van de muziek kan ik ook maar één melodie echt volgen. Het werk raakte mij zo, dat ik meteen besloot het op de retraite met de andere deelnemers te delen.

Tastend een weg door het leven afleggen is ook onmogelijk moeilijk. Daarvoor is onderscheidingsvermogen en volharding nodig. Het is één grote, avontuurlijke oefening met 'ups en downs'. Een boeiend, kostbaar avontuur! Avontuur is spannend, maar zeker niet altijd leuk. En toch beleef ik er grote vreugde aan, want ook als het niet leuk is – misschien zelfs juist als het niet leuk is - voel ik mij gedragen en daar word ik blij van. Zoervaar ik dat nu, na jaren op aarde rond gescharreld te hebben. Dat geeft mij vertrouwen. En vertrouwen is voor mij de mooiste grondhouding die ik mij kan wensen. Die vreugde hoor ik terug bij Bach, want het orgel 'jubelt de sterren van de hemel' en tilt mij boven mezelf uit in een ruimte die tijdloos is en waarin ik mij verbonden voel met allen die mij voorgingen en na mij zullen komen. Het orgelwerk staat op <http://allofbach.com/nl/bwv/bwv-650>

Tijd voor waarheid

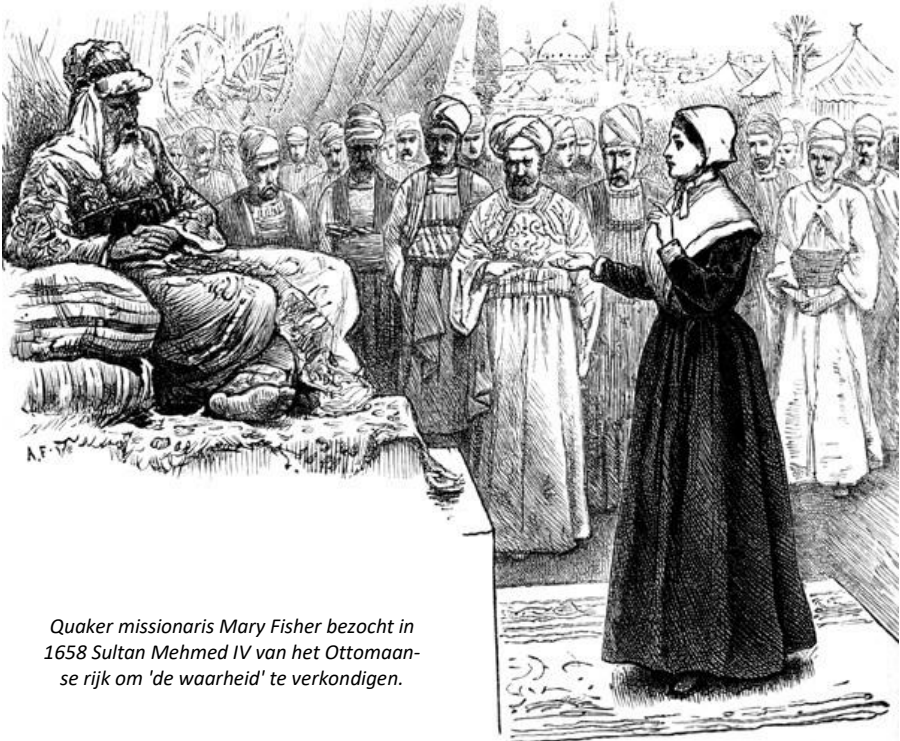
door Peter van Leeuwen

'Fake News' werd door Collins Dictionary (Engels woordenboek) gekozen als het officiële "Woord van het Jaar 2017". Het is een uitdrukking die te pas en te onpas wordt gebruikt door één populistische president, maar hij is niet de enige.

Het aanvallen van andere meningen als 'nepnieuws' is een hulpmiddel dat vooral door populistische politici wordt gebruikt om hun aanhangers gefocust te houden op bepaalde informatiebronnen. Hiermee wordt een muur van achterdocht gebouwd rondom de verscheidenheid aan pluralistische stemmen die nodig zijn voor het functioneren van een democratie.

De ironie is dat, terwijl vooral populisten regelmatig kritiek wegzuiven als zijnde 'nep-nieuws', het vooral hun partijen en aanhangers zijn die zelf van deze tactiek gebruik maken om hun polarisatie-agenda te pushen.

Populisten appelleren aan wijdverbreide grieven in de samenleving. Ze beschuldigen een "vijand" en proberen andere meningen uit te sluiten. In 2017 kwamen populisten op lokaal niveau aan de macht in grote delen van

Quaker missionaris Mary Fisher bezoekt in 1658 Sultan Mehmed IV van het Ottomaanse rijk om 'de waarheid' te verkondigen.

Europa en maken nu deel uit van nationale coalitieregeringen in Oostenrijk, Griekenland en Noorwegen.

Populistische politiek heeft daadwerkelijke consequenties. Bijvoorbeeld, in de weken nadat de nieuwe coalitie van Oostenrijk werd gevormd, heeft die aangekondigd, dat van asielzoekers die aankomen bij de Oostenrijkse grens, het geld in beslag genomen zal worden. 2018 biedt het vooruitzicht op verdere populistische winsten bij verkiezingen in België, Italië en Estland.

Quaker pleidooi voor waarheid

Sinds het ontstaan van hun beweging in de 17e eeuw, hebben Quakers waarheid als een van hun belangrijkste principes gehanteerd. Vroege Quakers gebruikten het woord ‘waarheid’ als een manier om hun geloof te beschrijven, namelijk als de manier waarop God diep in mensen kan werken, en soms stonden ze bekend als Vrienden van de Waarheid en Verbreiders van de Waarheid.

Quakers geloofden altijd in het spreken van de waarheid, en zelfs het vermijden van vleierij en indirect taalgebruik. Nepnieuws, leugens en stereotypen vormen een belediging voor dit Quaker-concept van de waarheid, evenals voor het concept van eerlijkheid en waarheid van de meeste andere mensen.

Tegen haat zaaien

Leiders (vanuit het gehele spectrum van politiek, geloof, zaken, vakbonden en andere maatschappelijke organisaties) moeten vol-

doende zeker zijn van hun overtuiging, om xenofobe, discriminerende en angstaanjagende populistische verhalen te weerleggen. Zoals Gandhi zei, er zijn enkele waarheden waar we onvoorwaardelijke getuigen van moeten zijn. Dat alle mensen waarde hebben en bescherming van hun mensenrechten verdienen, is misschien wel de meest fundamentele van alle waarheden.

Een van de grootste uitdagingen voor de hedendaagse media is, geen arena te worden van stereotypen en leugens, wanneer kleurrijke politieke krachten weer eens de controversie gebruiken om de aandacht van lezers te trekken. Regulering en zelfregulering zullen helpen. Tegenspraak is ook nodig, zowel van publieke figuren als van burgers. Houd de e-mailadressen van je krantenredacties onder handbereik!

De waarheid hooghouden vergt meer dan je uitspreken.

Natuurlijk hebben Quakers geen monopolie op de waarheid. Net zo min als andere sociaal actieve geloofsgroepen, of progressieve maatschappelijke stemmen. Het opbouwen van een gemeenschappelijke basis tussen verschillende groeperingen in de samenleving vormt een effectief tegengif voor die populistische krachten die het 'wij tegen hen' promoten.

Dit vraagt: (1) het scheppen van een gemeenschappelijke basis tussen sociale groepen die afzonderlijk mogelijk gemarginaliseerd en genegeerd worden, maar als ze in solidariteit met elkaar werken wel zullen worden gehoord, en (2) een gemeenschappelijke basis zoeken met populistische kiezers - van wie de meesten zich genegeerd voelen.

Dus, de volgende keer dat je bij je plaatselijke vluchteling-, LGBTI- of daklozen-actiegroep bent, bedenk dan eens welke andere groepen je solidariteit nodig hebben. Misschien dat zij in ruil daarvoor dan ook steun kunnen bieden voor jouw probleem.

En luister de volgende keer dat je tijd doorbrengt met iemand met tegengestelde politieke opvattingen dan vooral heel goed om meer te leren over het waarom van hun mening en zoek wat je gemeenschappelijk hebt.

foto uit de Telegraaf van 15 sept 2015

Opa's onvoorwaardelijke liefde

door Xavier Mariadoss (vertaling: Marie-José Wouters)

In de vorige Vriendenkring stond het verhaal van Thamayanthi, die dankzij de zelfhulpgroep opklom van een verlegen vrouw tot dorpsvrouw. De zelfhulpgroepen voor vrouwen zijn ook een programma van People Craft's Training Centre (PCTC) in Zuid-India. Wij steunen PCTC via het Quaker Hulpfonds.

Periyasamy uit het dorp Anandal is een gepensioneerd leraar. Zijn kleinzoon Santhosh is gehandicapt en heeft speciale training nodig. Hij groeide langzamer dan leeftijdsgenoten. Zijn ouders waren geschokt, toen ze merkten dat hun kind anders was dan andere kinderen. Daarbij kwam het stigma van gehandicapt zijn, dat in het dorp nog heerst. Dit was de oorzaak voor een minderwaardigheidscomplex bij zijn ouders. Opa Periyasamy: "Het was moeilijk, maar eerst moest ik mijn kleinzoon accepteren. Ik begon voor hem te zorgen en kwam erachter dat onvoorwaardelijke liefde en extra zorg zijn conditie verbetert."

Periyasamy besloot voor zijn kleinzoon te gaan zorgen. Zijn acceptatie, geduld en inspanningen brachten verbetering bij het kind. Bovendien leerde hij een gemeenschaps revalidatie werker te worden. ("blotevoetenfysiotherapeut"). Hij is hier nu zeven jaar mee bezig en de veranderingen bij zijn kleinzoon zijn zichtbaar. Bij andere ouders gaf dit de verwachting dat er met speciale zorg en training veel mogelijk is. Santosh ontvangt een regeringstoelage, die deels voor zijn revalidatie wordt gebruikt, en deels als een deposito op de bank. Dat is al heel bijzonder in zo'n arme streek als Zuid-India: dit geld behoort het gehandicapte kind toe en moet aangewend worden voor zijn ontwikkeling, vindt zijn grootvader.

Naschrift: deze foto kreeg ik van Xavier, maar heb ik zelf gemaakt toen ik in 2010 daar was. De opa was toen nog maar kort bezig, maar was zo opgetogen dat de jongen die tot dan toe alleen maar in zijn bedje lag, na een tijd oefenen al kon lopen

Oproep Herdenking Hiroshima 2018 : Geen nieuwe kernwapens

door Frits ter Kuile van het Jeannette Noelhuis

Beste mensen,

Vorig jaar wilde ik op 6 augustus de atoombom op Hiroshima herdenken in Amsterdam en kwam ik erachter dat er helemaal niets was georganiseerd in onze hoofdstad. Ik zocht wat verder, maar vond ook in de rest van het land niets! Dit jaar gaan we dus zelf iets organiseren en we hopen dat jullie mee willen doen.

Hiroshima na de atoombom

Het is juist nu (weer) van belang om aandacht te vestigen op de kernwapens in de wereld en dus ook in Nederland. Ja, er liggen nog steeds kernbommen in Nederland, sterker nog, ze staan op het punt om vervangen te worden door nieuwe, makkelijker inzetbare kernbommen.

Er zijn vorig jaar grote stappen gezet om een wereldwijde ban op kernwapens te krijgen. De Verenigde Naties hebben een verdrag daartoe ondertekend en de organisatie die daar hard aan gewerkt heeft, ICAN, heeft de Nobelprijs voor de vrede mogen ontvangen. Helaas heeft Nederland (als enige!) tegen het verdrag gestemd. Dit jaar willen we op allerlei manieren ervoor zorgen dat de Nederlandse regering van gedachten verandert. Vanuit het Noelhuis willen we ons vooral inzetten om de aanwezigheid van en de komst van nieuwe kernwapens in Nederland onder de aandacht van onze mede-Nederlanders te brengen.

Daarom hebben we het volgende bedacht en zouden wij graag willen dat jullie ons daarbij helpen!

Wij roepen eenieder op om:

Op 6 augustus 2018 om 12:00 uur wanneer het luchtalarm afgaat iets te organiseren op je dorpsplein, winkelstraat of andere publieke plek dan ook, waarmee je de aandacht vestigt op de Nederlandse kernwapens en/of de bommen op Hiroshima en Nagasaki herdenkt.

In Amsterdam willen we op een nog te kiezen plek een flashmob/die-in gaan houden. We gaan muziek maken, folders uitdelen, spandoeken neerzetten en wanneer het luchtalarm om 12:00 uur afgaat als kernwapenslachtoffers neer vallen op straat.

Op 12 februari om 14:00 uur hebben we in het Noelhuis (Dantestraat 202) een vergadering om de verdere details te bespreken voor deze actie. Daar is iedereen welkom. Er zullen nog meer overleggen volgen en waarschijnlijk ook nog een praktische geweldloosheidstraining voor mensen die op straat mee willen doen. Laat het weten als je hier aan mee wilt doen of op de hoogte wilt blijven.

Zouden jullie zelf iets willen organiseren in je eigen dorp of stad op 6 augustus? Willen jullie meedenken en organiseren? En willen er mensen fysiek meedoen met de flashmob in Amsterdam of hiertoe oproepen in eigen kring? Dat alles zou ons geweldig helpen!

Wij zijn het beste te bereiken via email: noelhuis@antenna.nl en iets minder via de telefoon: 020-6998996. Vraag dan naar Susan, Sofie of Margriet.

Stichting Jeannette Noelhuis www.noelhuis.nl NB: email enkel voor niet-spoedeisende zaken

Quaker protest tegen nucleaire bommen en wapenhandel

Oikocredit: beleggen in rechtvaardigheid

De Quakers in Nederland hebben al sinds de zeventiger jaren zo' kleine €40.000 geïnvesteerd in Oikocredit. Hierbij enige informatie van hun website met twee voorbeelden van hoe oikocredit te werk gaat:

Oikocredit verstrekt microkredieten aan mensen in ontwikkelingslanden. Kleine leningen voor beginnende ondernemers, die daarmee zélf aan hun toekomst kunnen bouwen. Oikocredit gelooft dat lenen in plaats van geven voor meer zelfvertrouwen en meer economische productiviteit zorgt. Door mensen geld te lenen ontstaat bovendien een gelijkwaardige relatie tussen de betrokken partijen. Dat is naar ons idee de meest pure vorm van ontwikkelingshulp. Het is hulp waarmee mensen zélf een beter bestaan kunnen opbouwen, hun gezin kunnen onderhouden en hun kinderen naar school kunnen sturen. Anders dan geefgeld, wordt leengeld steeds opnieuw uitgeleend. De aflossingen op leningen worden steeds opnieuw aangewend om weer een ambitieuze, beginnende ondernemer van startkapitaal te voorzien. Zo blijft hetzelfde geld constant nieuwe ondernemers steunen. En worden uiteindelijk veel meer mensen geholpen.

Kleermaakster in Zuid-Afrika

Annika Ngobeni maakt samen met haar zus Maria traditionele rokken (xibelani) voor de vrouwen in Limpopo, Zuid-Afrika. Als weduwe met vier kinderen moet ze zelf voor inkomen zorgen om haar kinderen te kunnen opvoeden. Met een lening heeft ze stoffen voor de rokken gekocht, en heeft ze schoolgeld voor haar kinderen kunnen betalen. In Annika's woorden: "I am now self-supporting, I can save, take the children to school and buy food."

Onze werkwijze

Oikocredit is een van de grootste sociaal investeerders in microkrediet ter wereld. Wij geloven dat microkrediet de meest pure vorm van ontwikkelingshulp is. Geld lenen in plaats van geven zorgt voor zelfvertrouwen en haalt het ondernemende in mensen naar boven. Hierdoor bied je mensen de kans zélf een bestaan op te bouwen. Oikocredit investeert uw geld in ruim zeventig ontwikkelingslanden en opkomende economieën. Het grootste deel van onze investeringen gaat naar partners actief in microkrediet (inclusive finance). Daarnaast groeit het aantal investeringen in landbouw en organisaties op het gebied van duurzame energie. De totale financieringsportefeuille bedraagt zo'n 900 miljoen euro.

Onze sociale impact

Beleggen in Oikocredit is kiezen voor een bescheiden financieel rendement en een hoog sociaal rendement. Wij streven niet naar maximalisatie van de winst. Ons doel is kwetsbare mensen de kans te bieden zelfredzaam te worden, armoede te verlichten en zo te werken aan een rechtvaardiger maatschappij. Het creëren van sociale impact is een drijvende kracht achter het werk van Oikocredit. Onze investeringen vereisen daarom een hoge mate van zorgvuldigheid. En dat begint met de keuze van de partnerorganisaties die ons terzijde staan in de landen waar we uw geld investeren. Enerzijds is er een uitermate kritische selectieprocedure, anderzijds worden bestaande partners voortdurend gecoacht en getraind om optimaal te blijven presteren. Financiële resultaten gaan daarbij hand in hand met sociale resultaten. Je kunt al vanaf 10 euro per maand of 200 euro ineens beleggen. Je kunt een vermogen opbouwen voor jezelf of je (klein)kind. Opnemen van geld is kosteloos. Nog een voorbeeld van een ondernemster:

Dakvlechter in Cambodja

Run Heng maakt dakpannen van palmbladeren. Haar man is in 2013 gestorven aan kanker. Hij hield zich eerder bezig met de rijstverbouw en het repareren van fietsen en motoren. In 2014 kreeg Run Heng een microkrediet van 500 dollar voor 1 jaar om haar bedrijf uit te breiden. Nu kan Run Heng verder met de rijstverbouw en houdt ze ook nog kippen en varkens voor extra inkomen.

Quaker UN Zomer school 2018

Van 8 - 20 Juli 2018 is er de Verenigde Naties Zomerschool in Geneve.

QUNO

Quaker United Nations Office

Ontdek meer over Quaker werk op

internationaal niveau en maak mee hoe de Verenigde Naties in actie zijn. Voor alle 20 - tot 26-jarigen die een grote interesse hebben in internationale zaken en de Verenigde Naties.

De Zomer School biedt je een introductie in het werk van de Verenigde Naties, zoals je dat kunt zien in de programma's van het Quaker United Nations Office. De nadruk ligt op formele en informele discussiesessies, zodat de 25 deelnemers aan de zomerschool een diepgaand inzicht kunnen krijgen in de kwesties die spelen en de dynamiek die aan deze kwesties vorm geeft. Er wordt gebruik gemaakt van een verscheidenheid aan leertechnieken, waaronder lezingen, kleine groepsdiscussies, rollenspelen en workshops.

Er is een klein aantal beurzen beschikbaar - neem contact op met Helen Bradford voor meer informatie. Om je aan te melden voor de zomercursus kun je de aanvraag- en referentieformulieren downloaden en deze voor 12 maart 2018 terugsturen naar helenb@quaker.org.uk.

website: <http://www.quno.org/geneva-summer-school>

QUNO Summerschool deelnemers 2016

“Onderscheidingsvermogen is niet het verschil weten tussen goed en kwaad, maar tussen goed en op een haar na goed!”

C.H. Spurgeon 1834-1892

ingezonden door Willem Furnée

Europese Jonge Vrienden (EMEYF) Spring Gathering 2018

"I told them, that I joined the covenant of peace. It existed before war and fight" (Ik zei hen, dat ik toetrad tot het verbond van vrede. Het bestond vóór oorlog en gevecht)

(George Fox; 24.01 Quaker faith and practice)

"If possible, so far as it depends on you, live peaceably with all."

(Indien mogelijk, voor zover het van jou afhangt, leef met iedereen vreedzaam.)
(Rom 12, 18)

'Gemeenschap creëren'

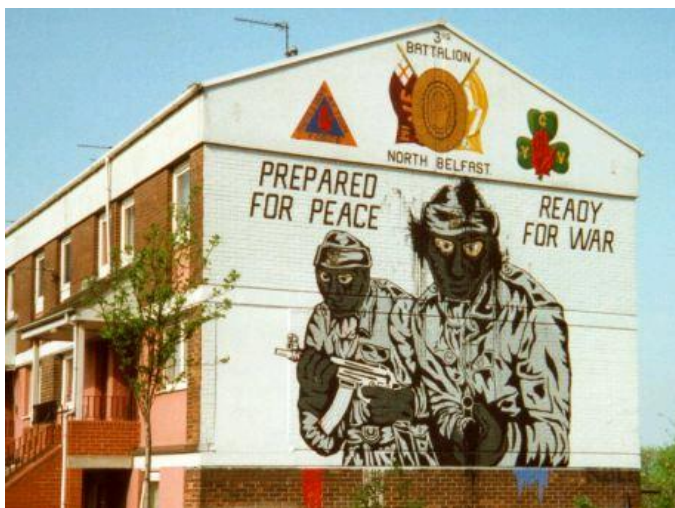
25/3/2018 – 2/4/2018 Moyallon Quaker Center, Portadown, Ireland

We zijn verheugd om alle V (v) rienden uit te nodigen deel te nemen aan de volgende voorjaarsbijeenkomst voor jonge vrienden van Europa en het Midden-Oosten in Ierland.

Kom en doe mee vanaf zondag 25 maart tot maandag 2 april 2018 in het Moyallon Quaker Centre, in de buurt van Portadown.

In tijden van Brexit, toenemend racisme en de dreiging van een nieuwe oorlog zullen we als jonge vrienden bij elkaar komen en het thema 'Gemeenschap creëren' ervaren in het gebied van Ierland en Noord-Ierland, een gebied met een lange Quaker-geschiedenis van vredesopbouw. Het evenement omvat bezoeken aan Dublin en Belfast, verbinding met Irish (Young) Friends, een inleiding tot de Ierse 'tijden van problemen' en Quaker-vredeswerk, workshops, zakelijke sessies, creativiteit, plezier en vrije tijd.

Stuur het inschrijfformulier naar springgathering@emeyf.org - en registreer je vóór 15/2/2018! Ik kijk ernaar uit om je te zien! Het EMEYF Spring Gathering Planning Committee uit 2018.

Stop fuelling war

(Stop met het steunen van de oorlog)

vert. Nel Bennema

Wat zijn onze plannen?

Stop Fuelling War heeft nu zijn hoofdkwartier in Parijs, in het Internationaal Quaker Centrum. Als je met ons in contact wilt komen kan je ons e-mailen noneurosatory2@gmail.com en dan zal je van Holly, die daar werkt, antwoord ontvangen. Er gaan in 2018 veel spannende dingen gebeuren, en wij hebben ons onderzoek up-to-date gebracht en zijn de wapenbeurs van 2018 op verschillende manieren aan het voorbereiden.

Eurosatory vindt plaats in Villepinte van 11 tot 15 juni 2018!

We zullen aanwezig zijn in het centrum van Parijs, om het Franse publiek bewust te maken met pamfletten en een demonstratie die zal opvallen, misschien inclusief een vorm van straattheater. We willen buiten Eurosatory met een klein aantal aanwezig blijven om met mensen in gesprek te kunnen gaan die bij de

wapenbeurs in en uit lopen, maar ons belangrijkste doel dit jaar is om met het algemeen publiek in gesprek te komen. We zullen in die week, of de week voor de Eurosatory (de datum zal worden bekendgemaakt), een stil getuigenis organiseren, waar we mensen samenbrengen van vele geloofsrichtingen en achtergronden, om buiten de kantoren van de organisaties die de Eurosatory organiseren te getuigen.

We zijn erg enthousiast over een nieuw project dat achter de schermen wordt uitgebroed, met behulp van enkele gemotiveerde jonge Quakers. In de komende maanden zul je meer horen over ons Jongeren Netwerk. Dit staat open voor alle jongeren tussen 16 en 18 jaar die geïnteresseerd zijn in vredesopbouw. Bijzondere nadruk zal liggen op vredesprojecten waarbij jongeren betrokken zijn, inclusief Kenia.

We hebben een nieuwe secretaris die zich met vrijwilligers bezighoudt, waarmee wij ontzettend blij zijn! Het team van vrijwilligers groeit!

Nieuwe leden vinden ons via de website www.stopfuellingwar.org, wat heel bemoedigend is.

Recent nieuws.

Stop Fuelling War is een partnerorganisatie geworden van GCOMS (Global Campaign on Military Spending), een internationale campagne die gesteund wordt door het Internationaal Vredes-Bureau. Het doel van de campagne is om de militaire uitgaven wereldwijd te verminderen, door de organisaties in de burgermaatschappij samen te brengen die zich met deze zaken bezighouden. We zijn er erg trots op dat we partner worden in dit grote initiatief en wij zullen onze bijdrage leveren in Frankrijk.

We hebben korte video's en een presentatie; dus als je zou willen dat Holly een korte presentatie in het Frans of Engels geeft aan een groep waarbij jij bent betrokken, neem dan alsjeblieft contact met ons op. We hebben ook allegorische briefkaarten in het Frans en SAVE THE DATE kaarten in het Frans en het Engels. Dus vraag hierom als je er een paar wilt hebben. Binnenkort zal onze website zowel in het Frans als in het Engels te lezen zijn!

We willen graag al onze genereuze donateurs bedanken en onze nieuwe leden van Stop Fuelling War verwelkomen!

Komende gebeurtenissen

Vertoning van de film: Screening of Shadow World in Paris. Andrew Feinstein, auteur van dit boek, zal een toespraak houden na de film. De datum wordt nog bekend gemaakt.

Workshop voor deelnemers. We zullen informatie geven over de wapenhandel in Frankrijk, zodat je je voorbereid en klaar voelt voor de gebeurtenissen, evenals informatie over alternatieven voor de wapenhandel en geweldloosheid. Dit zal waarschijnlijk zijn op zondag 10 juni. Fototentoonstelling in Parijs. We zoeken naar een ruimte voor een fototentoonstelling over de wapenhandel en Eurosatory.

www.stopfuellingwar.org/stopfuellingwar@gmail.com

Centre Quaker de Paris. 114bis, rue de Vaugirard 75006 Parijs

Vastentijd,

Citaten uitgezocht door Gerard van den Dool voor de Worship Sharing op 11 februari 2018; Bron: in Gods hand. Vastenboek 2015. Desmond Tutu.

'We moeten de natuurlijke bronnen die God voor ons welzijn ter beschikking heeft gesteld, niet verspillen en vernielen. Bezorgdheid over de aantasting van de ozonlaag, de uitstoot van broeikasgassen, het wegsmeeten van het poolijs, het zijn niet alleen politieke aangelegenheden. Wij christenen, die zeggen de Bijbel als uitgangspunt voor ons geloof te nemen, zouden deze kwesties niet als bijkomstigheden moeten beschouwen of als stokpaardjes van mensen die door vrijwel iedereen als zonderlingen worden weggezet. Dit zijn kwesties die in ons leven een centrale plaats hebben omdat de Bijbel in ons leven een centrale plaats heeft: althans zou moeten hebben.'

'Als wij waarachtig geloofden dat wij stuk voor stuk een beeldrager van God en een tempel van de Heilige Geest zijn, zouden wij elkaar niet slechts met een handdruk begroeten maar met een diepe buiging, zoals boeddhisten doen. Of we zouden even bij elkaar neerknielen en zeggen: 'De God in mij groet de God in jou!'

'In Afrika kennen wij het ubuntu principe: dat betekent zoveel als 'de kern van mens zijn'. Dat wil zeggen dat iemand een persoon is (ubuntu) door andere personen. Ubuntu is een zeer gewilde eigenschap. Iemand met ubuntu is royaal, aanstekelijk, gastvrij, hartelijk en bemoedigend. Zuid-Afrika heeft de wereld tenminste één persoon doen kennen die ubuntu belichaamde: Nelson Mandela.'

'Jij en ik en wij allemaal zijn geschapen voor samenzijn, voor complementariteit. Niemand kan volledig onafhankelijk zijn. Het feit dat wij niet alles hebben, is een feit om te vieren. Er zijn veel gebieden waarop ik tekortschiet, en daardoor besef ik hoe hard ik jou nodig heb en alles wat jij in te brengen hebt.'

'Waarom spenderen we nog steeds astronomische, om niet te zeggen duivelse bedragen aan wat wij 'defensie' noemen, terwijl we allemaal deksels goed weten dat een fractie van deze budgetten voldoende is om ieder kind op aarde genoeg eten, schoon drinkwater, een dak boven zijn hoofd en een goede opleiding te geven?'

'Gods liefde is niet te verdienen. Ze wordt vrij geschonken, omdat God geen neutrale God is. Integendeel: onze God, de God van de Bijbel, is een partijdig God. Hij is altijd op de hand van de zwakken, de verdrukten, de vertrapten, de onaanzienlijken. God is bevooroordeeld en dat is reden tot grote vreugde voor degenen die in deze wereld zijn vertrap en buitengesloten of op wat voor manier ook naar de zijlijn zijn geduwd'.

'God hield van ons voor we werden geboren, voor we ook maar iets konden doen om die goddelijke liefde te verdienen. Gods liefde voor ons is net zo eeuwig als Hij zelf eeuwig is. God verandert niet, dus Gods liefde voor jou en voor mij is bestendig en onveranderlijk.'

'Niemand is een exacte kopie van iemand anders. We zijn stuk voor stuk uniek en we zijn allemaal onmetelijk veel waard, van oneindige waarde zelfs: een waarde die geen mens kan becijferen.'

'Wie is opgegroeid in een omgeving waar presteren het hoogste goed is, hoger dan de waarde van simpelweg mens zijn, blijkt grote moeite te hebben met het fenomeen genade: ontvangen om niet. Dat is misschien de reden waarom mensen uit rijke landen niet zo goed uit de voeten kunnen met het wonder van genade, die vrijelijk wordt geschonken door een ul-tiem royale God. God zou geen God zijn zonder Gods kenosis, ofwel zelfontlediging. Dat is de manier waarop God liefde is: een liefde die neer- komt op royale, volledige zelfuitgieting.'

'Wij die uit vrije wil geliefd en aanvaard worden, zijn bedoeld om als God te zijn voor anderen. God verlangt ernaar dat wij, in het volle bewustzijn van onze oneindige waarde, het beeld van God in de ander zien, ongeacht diens seksuele geaardheid, gender of huidskleur. Gods familie - de familie mens - is geschapen om te bestaan in een delicaat netwerk van onderlinge afhankelijkheid, zodat we - in het besef dat we elkaar nodig hebben - onze complementariteit in praktijk brengen. Opdat wij de belichaming zijn van ubuntu: ik ben omdat jij bent, jij bent omdat ik ben. Een mens wordt door andere mensen pas waarachtig mens gemaakt.'

'Alles vloeit voort uit de Eeuwige, die alles uit het niets - *ex nihilo* - tot bestaan heeft gebracht; die het evolutieproces heeft gevormd en bewaakt totdat homo sapiens op het toneel verscheen.'

Mens en aarde

Wie stuurt een bijdrage voor deze rubriek naar de redactie?

Quaker
Council for
European
Affairs

Northern
Friends
Peace
Board
Religious Society of Friends Quakers

Eco

Quakernomics
Seeking a fair economy for people and planet

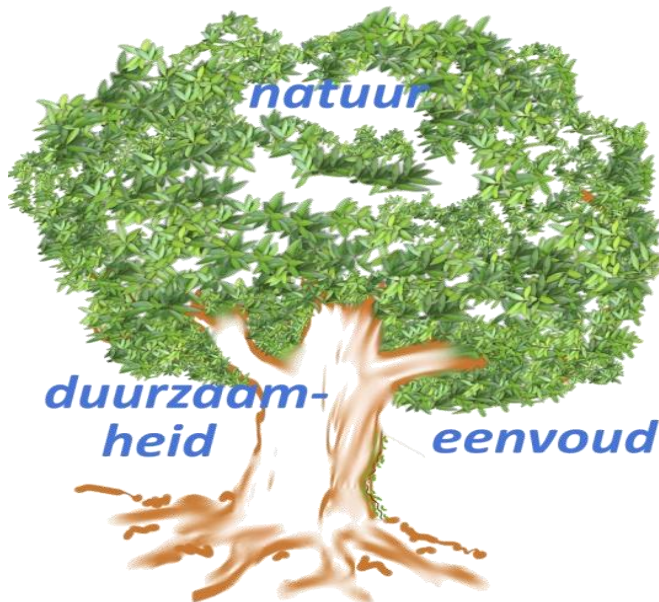

Quaker United
Nations Office
Geneva

living
witness
Quakers for Sustainability

Quakers zijn wereldwijd in vele landen en op heel verschillende manieren actief om voor onze planeet op te komen. In de loopmeditatie die we tijdens de Quakerretraite deden was dit een van de kernwaarden waar we bij stilstonden.

Actie voor een betere wereld

Landen als Oeganda worden geremd in hun ontwikkeling door de verdragen die ze met Nederland hebben. Bedrijven zoals Shell en Total maken hier gretig gebruik van. Handelsminister Sigrid Kaag kan hier een einde aan maken. In 2018 is het precies 50 jaar geleden dat Nederland een handelsverdrag (ISDS) introduceerde waarmee multinationals landen konden aanklagen, buiten de nationale rechter om. De hele wereld volgde ons voorbeeld. Dankzij 3.324 van dit soort verdragen wereldwijd hebben multinationals nu veel macht om bescherming van milieu of mensenrechten te blokkeren.

Stop met winstbescherming voor multinationals

Het is tijd voor écht eerlijke verdragen waarin belangen van mens en milieu zwaarder wegen dan de winst van multinationals. Laat Nederland deze keer de ontwerper zijn van een eerlijk

model dat net als 50 jaar geleden het voorbeeld kan zijn voor de hele wereld. Met ISDS hebben multinationals meer dan 570 miljard dollar van overheden geëist. In dit systeem weegt het beschermen van multinationals zwaarder dan het beschermen van milieu, natuur of de gezondheid van mensen. Minister Kaag werkt nu aan een nieuw model voor de 90 investeringsverdragen die Nederland heeft afgesloten. En wij vinden dat deze verdragen grondig hervormd moeten worden.

Onze oproep aan minister Sigrid Kaag:

- * Maak een einde aan de speciale rechten voor multinationals, waardoor overheden voor milieu- en sociaal beleid kunnen worden aangeklaagd.
- * Maak een einde aan verdragen zonder verplichtingen voor multinationals om zich netjes te gedragen.
- * Maak een einde aan claimrechtbanken waar alleen multinationals en miljonairs claims kunnen indienen.

Er is geen bewijs dat een land veel meer investeringen aantrekt met dit soort verdragen. Wel hindert het de bescherming van mens en milieu. Maak hier een einde aan. 50 jaar is lang genoeg geweest. Steun de oproep aan de minister: <https://milieudefensie.nl/earthalarm/154>

Vrienden in het hele land

Maandvergaderingen, bijeenkomsten

Noord en Oost Nederlandse

A'dam

Deventer

Driebergen

MiZuNed

Haagse

Breda/Helmond

Quaker Secretariaat:

Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers).

tel.: 06 13700682, e-mail: secretariaat@deQuakers.nl.

Penningmeester Nederlandse Jaarvergadering:

Bankrek. NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Religieus Genootschap der Vrienden - Quakers- te Amsterdam.

Quaker Bibliotheek:

Vossiusstraat 20, 1071 AD Amsterdam, bibliothecaris - Marianne IJspeert.

Quaker Literatuur:

Willem Furnée ; Badhuisweg 149, 2597 JN 's-Gravenhage tel.: 070-3220544, e-mail:

literatuur@Quakers.nu. Bankrek.: NL70 INGB 0000 313040 t.n.v. Quaker Literatuur.

Amsterdamse Maandvergadering:

Schrijver: Hans Weening, Lijnbaansgracht 208b, 1016 XA Amsterdam, 085-8780821, e-mail:

hweening@xs4all.nl

Bankrek.: NL81 INGB 0004 9200 51 t.n.v. A'damse MV Quakers te Anna Paulowna.

Haagse Maandvergadering:

Schrijver: Willem Furnée, e-mail: haagsevrienden@Quakers.nu.

Haagse Maandvergadering, Stadhouderslaan 8, 2517 HW 's-Gravenhage. tel. 070-3600621,

Bankrek.: NL48 INGB 0001 8562 21 t.n.v. Haagse Vrienden, Quakers Den Haag.

Midden- en Zuid-Nederlandse Maandvergadering:

Schrijver: Els Ramaker, tel. 0344 606818/0636361350. email: els@ramaker.me,

Bankrek.: NL67 TRIO 0197 6518 52 t.n.v. Rel. Gen. der Vrienden-Quakers- te Zwolle.

Deventergroep:

Inlichtingen: Frieda Oudakker 0644794366, email: friedaoudakker@live.nl.

Noord Oost Nederlandse Maandvergadering:

Schrijver: Kees Nieuwerth; Hoofdstraat 26; 9514 BE Gasselternijveen; k.nieuwerth@wxs.nl.

Bankrek.: NL12 INGB 0001 5908 95 t.n.v. N.O.N. MV Rel. Gen. der Vr. te Groningen.

Quaker Hulpfonds:

Schrijver vacature. Penningm: Johannes Borger, e-mail: johannes.borger@hotmail.com.

Bankrek. is NL94 TRIO 0338 4113 64. t.n.v. Quaker Hulpfonds Religieus Genootschap der Vrienden, Quakers, te den Haag.

Vrienden voor Brussel (VVQREA):

Schrijver: Peter van Leeuwen, tel.: 0182-611786; e-mail: vvqrea@gmail.com. Bankrek. NL93

TRIO 0391 2219 65 - t.n.v.: Vrienden van de Quakerraad te Helmond.

Vriendenkring:

NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Religieus Genootschap der Vrienden Quakers te Amsterdam met vermelding van 'Abonnement Vriendenkring'.

Waar zijn Quakerbijeenkomsten?

Wijdingssamenkomsten in Nederland en België

Amsterdam	Iedere zondag 10.30	Vossiusstraat 20, Amsterdam, info: 085-8780821, e-mail: hwe@xs4all.nl
Antwerpen	Geen vaste tijdstippen	Info Jan Peeters tel.: 0032.15.24 75 10 e-mail : boekrijk@hotmail.com
Brussel	iedere zondag 11.00	Quaker House, Square Ambiorix 50, 1000 Brussel, tel.: 00.32.2.230 49 35
Driebergen	Iedere 3 ^e zondag vd maand. 't Haagje 1, Driebergen.	Onze kinderen verheugen zich op gezelschap! Voor informatie: 0648255846 of quakers@marielke.nl
Bennekom	Iedere zondag: 10.30 in de Commanderie, Commandeursweg 44, 6721 ZM Bennekom	e-mail: els@ramaker.me Op de 2e zondag van de maand is er eerst een worship-sharing en daarna wijdingssamenkomst tot 12.00.
Deventer	Wijdingssamenkomst 3 ^e zondag 10.30 Gespreksavond: 1e do. vd maand: 18.30. (nov. 2e do).	Wijdingssamenkomst in het Meester Geertshuis, Assenstraat 20, 7411JT Deventer. Inlichtingen bij Frieda Oudakker tel. 0644794366, e-mail: friedaoudakker@live.nl
Groningen	2e en 4e zondag van de maand: 10.30	2 ^e en 4 ^e zondag: De Poort, Moesstraat 20, 9717JW Groningen, tel. 050-5712624 Kinderen zijn welkom! Graag tevoren doorgeven aan de schrijver: Kees Nieuwerth e-mail: k.nieuwerth@wxs.nl
Den Haag	Iedere zondag: 10.30	Stadhouderslaan 8, Den Haag. Kinderen zijn altijd welkom. Bij kennisgeving vooraf is er voor hen een aangepast programma. Info: tel. 070-3600621
Wijhe, bij Zwolle	Eerste zondag van de maand 10.30	Wim en Deborah Balijon: tel.: 0570-597170 Slotpark 77, 8131 DW Wijhe. Graag aanmelden als je komt.

Wijdingssamenkomsten op Afstand

1. Meeting at a Distance. Inlichtingen: caroline.wilson@esade.edu
2. Online meeting for worship: op tijdstippen rekening houdend met verschillende tijdzones, bekendmaking op: Quakerworship.org
3. Quaker Faith and Fellowship: internetforum:

www.Quakerfaithandfellowship.org

Beelden van de Quakerretraite

